

[Aksel Larsen.]

andet Underændringsforslag. Det vedrører Fattighjælpsparagraffens Bortfald. Vi foreslaar, at 2det Stykke bortfalder i Ændringsforslag Nr. 17, der drejer sig om Valgretten. Dette Stykke lyder saaledes — jeg gaar ud fra, jeg har den højtærede Formands Tilladelse til at citere det paagældende Afsnit: — „Det bestemmes ved Lov, i hvilket Omfang Understøttelse, som i Lovgivningen betragtes som Fattighjælp, medfører Tab af Valgret.“ Vi stiller Forslag om, at dette Stykke bortfalder, fordi vi finder, det i Virkeligheden er urimeligt og meningsløst at bestemme, at de fattigste skal berøves Valgretten, og vi gør opmærksom paa, at dette har alle Dage været dansk Arbejderbevægelses Synspunkt; det har været et af de allervigtigste Programkrav for det danske Socialdemokrati i dets Kamp for at naa frem og vinde Indflydelse, og vi kan ikke se Grund til at droppe dette Krav nu, da Socialdemokratiet har faaet denne Indflydelse.

Saa er der nogle andre Spørgsmaal. Der er Spørgsmaalet om Retsplejen. Vi er af den Opfattelse, at den hidtidige Grundlovsbestemmelse om, at der skal være Lægmænd i Retsplejen, er god, og at den bør bibeholdes. Vi har derfor stillet et Ændringsforslag uden for Betænkningen til § 69, Ændringsforslag Nr. 8. I § 69 staar der: „Det fastsættes ved Lov, i hvilke Sager og under hvilke Former Lægmænd skal medvirke i Strafferetsplejen.“ Det kan man lige saa godt slette. Der staar nemlig ingenting. Der staar, at det kan bestemmes ved Lov, hvordan Retsplejen skal være i den Retning. Det behøver man ikke at skrive, det er Lovgivningsmagten i og for sig klar over. Man bør netop ikke lade det være underkastet den almindelige Lovgivnings Bestemmelser, hvorvidt Lægmænd skal medvirke i Retsplejen og i hvilket Omfang, det bør man sætte ind i Grundloven. Derfor foreslaar vi, at dette Afsnit udgaar og erstattes med et nyt Afsnit, som siger: „Lægmænd skal som Nævninger eller Domsmand medvirke i Strafferetsplejen.“ Vi er enige med Retsforbundet, som vender sig imod, at f. Eks. politiske Sager skal undrages Behandling af Nævninger.

Til dette siger Flertalspartierne i Udvalget, at man egentlig principielt er af samme Mening, men ifølge særlig Grundlovsbestemmelse er der visse politiske Sager, der skal henlægges til Rigsretten, og der kan jo ikke medvirke Nævninger; derfor duer det ikke. Indvendingen gælder ikke. For det første er der til en vis Grad Læg-

dommere i Rigsretten, for saa vidt som der er ikke-juridisk uddannede Dommere, men Folk, der stammer fra Folket, det er Rigsdagsmedlemmerne. Saadan set er altsaa den Grundlovsparagraf, vi foreslaar, at Lægmænd skal medvirke, ogsaa sket Fyldest ved Rigsrettens Sammensætning. Men dernæst er der aldeles ingen uoverstigelige Vanskeligheder. Det var saa let at bestemme, at kun ved Sager, der anlægges ved Rigsretten, skal Nævninger ikke medvirke; det er ikke nødvendigt at sige, at fordi der er ganske enkelte Sager, som skal til Rigsretten, maa Nævninger ikke medvirke i andre Sager. Det er det, Flertalspartierne siger, og det er et ganske uholdbart og ulogisk Argument. Jeg henstiller derfor, at man gaar ind paa Ændringsforslaget om, at Nævninger ogsaa skal medvirke ved politiske Sagers Behandling.

Saa er der Paragraffen vedrørende Sikringen af den personlige Frihed. Jeg finder, det er udmærket, at man har ændret den oprindelige Formulering, og jeg fatter ikke, hvorfor den oprindelige Formulering fra Kommissionen i denne som i mange andre Henseender har været saa uendelig knudret, og hvorfor Flertalspartierne ikke kunde hitte paa at lave det bedre, før Venstre havde skrevet noget, man saa fandt rigtigt. Jeg tror godt, det kunde være præsteret af andre. Det gør nu ikke noget; vi er Tilhængere af den ændrede Formulering af de paagældende Paragraffer, saaledes som det findes i Ændringsforslagene Nr. 59 og 60 til § 75, stillet af Flertalspartierne. Det glæder os især, at man er gaaet bort fra den tidligere Affattelse af 2det Stykke, hvor man oven i Købet i Grundloven vilde bestemme, at Folks Ungdom var at anse som en forbryderisk Egenskab, der gjorde, at vedkommende ikke var beskyttet af Grundlovens Sikring af den personlige Frihed.

Jeg mener ogsaa, at hvis man gennemfører § 75 i den nu foreslaaede Form, slaar man Benene bort under visse andre Lovbestemmelser, som saa maa ændres. Jeg tænker paa Bestemmelsen i Socialreformen, som jeg tidligere har bragt til Debat herinde. Jeg ønsker der at gøre ekstra opmærksom paa, hvad jeg mener, og vilde ogsaa finde det praktisk af Hensyn til en fremtidig Lovgivning, om det udtrykkeligt blev sagt, at der er en Grænse for, hvor langt den almindelige Lovgivning kan gaa. Derfor har vi foreslaaet, at der tilføjes § 75 et nyt Stykke, saalydende:

„Administrative Afgørelser i Henhold